

LA ESCENA CATALANA

BARCELONA 30 NOVEMBRE 1912

Any VII Núm. 321

15 cèntims

ANTONI MUNTANYOLA Autor de «LA VICTORIA DELS CENT DÉU»

(Fotog. Amadeo)

Vuité folletí del drama de Pitarra **Lo Campanar de Palma**
Tercer folletí de **La Creu**, drama en tres actes, de Colomer y Fors

LA ESCENA CATALANA

Un'altra conferencia de l'Iglesias

OLT celebrada com totes fou la darrera conferencia que al C. N. R., donà l'eminent dramaturg Ignasi Iglesias. El tema del discurs, «La vitalitat del Teatre Català», fou glosat ab vera devoció y coneixement de causa.

Ab paraules vibrants requeri als nostres polítics perque ajudessin als que volen salvar nostre Teatre «Y si d'aquí a poc no han aixecat la seva veu—fulminà l'orador—jo tindré dret a duptar d'ells quan diguin qu' estimen Catalunya.»

Y afegí seguidament: «Com se pot parlar de la crisi del nostre teatre quan les obres dels nostres dramaturgs se tradueixen y's representen per tot el mon y els nostres autors y comedians son consagrats pels públics mundials?

»El teatre castellà, del qual se parla hipòcritament, presentantlo com si's trobés en un màxim estat d'esplendor, dels actors catalans se nodreix. Son alguns els que recordo: els germans Borrás, en Codina, en Salvat, en Gatuellas, en Cabré, en Nolla, en Barbosa, la Xirgu, la Domus, la Jarque, la Santolaria, etc. Tots ells, ab els seus mèrits innegables, ab la seva tasca artística, han honrat y enaltit el teatre castellà.

»Ademés, com pot parlarse de la crisi de un Teatre que, com el nostre, se troba encara en els seus inicis, que no ha arribat encara a la completa maduresa, que's trobava avui en plena joventut?»

Fa constar que'l Sindicat, a pesar de certes campanyes insidioses, té èxit; hi va gent. Y aquí l'orador, en un bell gest emocionant, declara que ell,—el seu bras dret, una de les forses més importants ab que compta el Sindicat!—podria comprometre l'Empresa y se retira...

Els oïents, arrebatats per la veemencia de l'Iglesias, pel tò sincer ab que parlava, li feren aquí una de les ovacions més sorolloses que hagi escoltat en sa vida.

L'esperit de sacrifici del dramaturg fou ben comprès pel públic y perxó l'aplaudia. Mes

també per obligarlo, home de constància y voluntat com es, a seguir avant a pesar de totes les petiteses que volguessin entrebancarli l'obra magna. L'Iglesias així ho va entendre y afegí:

«Aniré a fer feina sol, feina sense esperar-ne recompensa, feina d'aquella que se'n diu de boig, però qu'es d'una bogeria sublim y generosa.»

...Però no caldrà, tant mateix,—afegirem nosaltres,—abandonar els companys per semblant tasca. Qu'ells, encara que volguessiu, Iglesias, no us deixarien pas; y allà hont vós sou—y així sempre allà hont foreu,—el Sindicat d'Autors, que tant us deu, us acompanyaria...

«Pel poble—seguí dient l'Iglesias,—el Teatre Català no es mort ni pot morir. No'n parlem més, doncs, de crisi ni de mort. Parlemne pel contrari, ab entusiasme y ab fè. No denigreu l'art dels altres, però no denigreu tampoc el vostre. Ajudeuhi tots en aquesta obra dels poetes y dramaturgs. Així defensareu la llengua catalana, que es l'ànima de la nostra terra; l'art humà, perque serà'l vostre.

»No les tanquem mai les portes als literats traductors, als que aporten al nostre teatre una nova modalitat. Benvinguts siguin els artistes no industrials. Però'ls traductors a l'ús, gairebé tots dolents; els que deien que enriqueixen el nostre teatre, y ara tradueixen pel castellà, com traduirien pel xino, perque no van més que a ferse propietats, pera que aquestes siguin les nostres censures. (Grans aplaudiments). Aquests son els nostres enemics; aquests els qui devem combatre. No permetem que segueixin portantnos el lúbridi.

»Ciutadans, acabem aquesta vetllada, ab un crit de «Gloria al Teatre Català» y «Visca Catalunya.»

Una gran ovació acullí'l vibrant parlament de l'Iglesias, plè de valentia y d'amor a la nostra Patria. El públic obligà a l'orador a aixecarse novament, acabant l'entusiàstica sessió ab un crit de «Visca Catalunya ab dignitat», xardorosament contestat.

ESTRENES D LA SETMANA

La victòria del cent déu.—Farsa escènica en dos actes, per Antoni Muntanyola.

Poques coses més interessants podrien senyalar-se a l'observador de la vida literària com l'espectacle que ofereix un jove autor dramàtic, plè de bones disposicions y enginy que'l guïa, cercant ardidament y coratjosa son camí. Curiositat desperta y vigilant, no hi ha aspecte de l'art sense interès per ell; la temptació es perpetua y irresistible, y així'l veureu inclinar-se, alternativament, a totes les modalitats abans de trobar la pròpia. L'inquietut el posseeix, el fibla y l'impacienta; mai no està quiet l'inquietador y pren y deixa els instruments de treball y adhuc varia les tasques ab rapidesa que'n diríem de inconstant sino'n fós la constància inspiradora. Passa, sense transició, del més roent entusiasme a la fredor aclaparant; y tal dia us sollicita y casi imposa elogis desmesurats per la seva obra, com l'endemà mateix, sense causa aparent, el pròpi autor la regateja y descalifica. Aquest trepidar, aquesta vibració, veïns del vèrtic, faràn somriure a voltes; però a la llarga, persistent, us imposen respecte y devoció. No vanament ha estat encès aquest foc en la fornà de una ànima. Devorador es l'element; consum; mes també purifica. Deixeu que prengui, doncs, devastador, —oh artistes!— en vostres selves intrincades, mentre no us manqui seny y coratge per apagarlo a temps. Car després, ja extingida la foguera, fetes cendra maleses, restant en peu lo que n'es digne y ja tornat caliu lo millor de vosaltres, tota orientació deu servir facil y els bons camins vists.

El bon camí de l'Antoni Muntanyola, l'inquiet amic, l'inquietador company, sembla definir-se, en poètiques y sortoses llunyanies, a través del teixit de l'última producció estrenada. En *La victòria del cent déu* conviuen y s'armonisen ja, de manera ben personal y típica, les diverses aptituds (plàstiques y literàries) que aquest autor ens mostra.

L'ambient de l'obra, abans que tot, es camp propici als jocs y llibertat de una imaginació que desitja esplaïarse. Ab molt acort en Muntanyola posa l'acció de la farsa en temps pretèrit y en país imaginari. Així s'allunyen obstacles y lligaments de tota mena y aquell perill constant de contrastar l'ensomni ab una realitat massa definida. Esclata doncs aquí, ab tota la riquesa de colors y deliciosa arbitrarietat de línies, una original visió de les coses del mon y sos conflictes.

L'*Amic*, aquell caricaturista popular, es cridat per primer cop, a col·laborar ab en Muntanyola, autor dramàtic. Noteu, en aquesta sortosa cooperació y en la forma com ha estat preparada, el primer pas vers l'èxit.

Van de braset els dos companys—un decorant la escena y vestint y movent els personatges; l'altre entlos parlar ab bell estil;—y davant l'espectador

encuriósit de l'amistat sobtada, se desenrotlla tota la delícia d'una farsa, ab tirades de versos inspirats y ilustracions humorístiques. En Muntanyola y l'*Amic* alternen y rivalisen en gràcies de l'enginy. Green la vida a son albir, tot deformat lleugerament, y ens diverteixen forsa així que'ls ulls s'avesen als dibuixos que'ns mostren y la imaginació s'avé als lírics redolins que'ls acompanyen. Es, tot plegat, com una *auca* exquisida pels majors, divertida pels infants; culta, artística y profitosa per tothom... Per tothom, adhuc pel Teatre Català que ab obres d'aquest tò varia, extén y fa més dúctil repertori.

Però cal suplicar ab insistència als dos companys—dibuixant y literat,—que no's separin massa en obres successives; que procurin, al tornar al teatre, fondre en un abdós temperaments. No vol dir pas ab la evidència d'ara; mes ab subtils ligams, si es que així ho preferien. Car fora enfeblir en Muntanyola autor dramàtic, privarlo de l'*Amic*; com l'*Amic* dibuixant no's priva gens, l'egoístot, den Muntanyola literat en ses caricatures. Junts han nascut aquets artistes y units els volem veure y es de justícia que visquin. Y més sobre el teatre, hont el primer triomf den Muntanyola haurà estat conseguit, sens dubte, mercès a l'amorosa participació del seu company de glories y fatigues...

La ploma den Muntanyola, entre bromes y veres, clou y concreta'l sentit de la seva obra en els versos que «Valeri» recita, endut de ingenua y fresca inspiració.

En Bardem, mímic y declamador a la vegada, ab bona voluntat que mai no's desmenteix y molt sovint ab acorts indiscutibles. Es un paper de compromís aquest, y el talent de l'actor sab penetrarlo.

En Capdevila y Vinyes acompanyen a «Valeri» en l'aventura insospitada. Grotesc el primer y desllorigat ab art y trassa, li vé de nou la vestidura y més mal adaptades, encara, les idees que procura infiltrarli l'improvisat guerrer. Cruix, se malmet y s'atabala qu'es un prodigi de desencanaix y forsa cómica. En Vinyes, acientsat y prudent com convenia.

Tot seguint sa planeta enllà del mon, aquestes tres figures peregrines se topen ab l'Aymerich que les tem y's persigna y deixa en mans agenes un gai idili comensat. Festeja bé l'Aymerich, nasset llarc y plè de galtes, tendre poma camosina que la por descoloreix. Y la Barò y la Plà, que viuen dintre la mateixa cleda, n'arrodoneixen el bucòlic encís.

La primera, sab abandonar a temps el tò caricaturesc per transformar-se, d'amorosa manera, en el mòvil y premi y de les altes accions aventureres. La Plà, per la seva banda, llisca y rodola a l'abim de lo grotesc, ab oportunitat y gradació extraordinàries que no's cansava de celebrar el públic. En contrast entre les dugues figures, molt ben entès y dut ab compte per l'autor, ressaltava més, gracies al treball de les interpretadores.

En Galceràn sempre en son lloc, digne y servicial. En Guixer aplomat o rialler segons les circumstancies. En Sirvent autoritari de sàinet. En Casanoves magestuós de farsa. Y en Bonet y demás elements que intervenien en l'acció, acusantne els detalls y *estilisantne* les línies tal com indicava el caràcter espe-

cialíssim d'aquesta producció que fou molt celebrada y aplaudida.

Felicitem a tots per l'èxit obtingut, que serà repetit, corretgit y augmentat, a cada representació que's dongui de *La victoria dels cent déu*.

CATALA

Dietari de la setmana:

Divendres, dia 22: *Senyora avia vol marit y L'home de palla*.

Dissabte, dia 23: *L'home de palla* y estrena de la farsa en dos actes y tres quadros, d'Antoni Muntanyola *La victoria dels cent déu*.

Diumenge, dia 24, tarde: Reproducció del drama en tres actes de Guimerà, *Mossèn Janot* y *La victoria dels cent déu*.—Nit Dissabte de gloria, *La victoria del cent déu* y *Qui compra maduixes*.

Dilluns, dia 25: *Els segadors de Polonia*, *L'home de palla* y *La victoria dels cent déu*.

Dimars, dia 26: *Mossèn Janot* y *La victoria dels cent déu*.

Dimecres, dia 27: *L'home de palla*, estrena de la tragedia en un acte, d'Ambrós Carrión, *Epitalami* y *La victoria dels cent déu*.

Dijous, dia 28: *Les bodes den Cirilo*, *Epitalami* y *La victoria dels cent déu*.

Mossèn Janot, les idíl·liques, lluminoses escenes de l'Angel Guimerà, coronades ab el tràgic sacrifici de una vida virtuosa, ens corprengueren de nou, emocionantnos. El teatre era plè y ovacions memorables premiaren el treball dels actors del Sindicat. «Mossèn Janot» encarnava en l'Antoni Piera. Y caldrà afegir, feta aquesta aclaració, la manera correcta, austera, entenedridora, com el notable comediant vivia la figura? Prou conegut es en Piera perque semblants elogis hagin de repetir-se cada cop que, ab devoció y bona voluntat, s'encarrega de un'obra mestra de nostre repertori.

Què, de l'Emilia Baró? Abans, per nostra part, una pregunta: com s'ho fa aquesta artista per ascendir tant magistralment, de la ingenuïtat més lleugera y impecable al tò sostingut, ample y transcendental de la tragedia? Com pot ser la mateixa actriu, aquesta de *Mossèn Janot* y aquella de *Epitalami*, per exemple? Quan el secret s'esbrini, ens veurem ab més cor per descriure son treball eminentíssim.

En Bardem, en el «Toni», solidant el bon nom que s'ha sabut mereixer. Aquest cop l'ajudaven en l'empresa la seva joventut y la tònica del personatge. No perxò deixarem de consignar lo ajustat del seu treball.

Les senyores Verdier y Antonia Baró, en les dugues rivals, plenes de caràcter, vessants de acometivitat de bona llei; gracioses sempre. Una pila d'escenes se confien al talent d'aquestes actrius y elles s'hi llsen, estudi precedent, ab alegra y alegradora valentia. Les

rialles del públic deien clar el bon èxit que testimoniem.

Els senyors Bozzo, Galceràn, Cervera y senyoreta Buxadós, arrodonint el conjunt y fent, de la represa de l'obra, un dels triomfs més sorollosos de l'actual temporada.

—En la secció corresponent ressenyem l'estrena de *La victoria dels cent déu* de l'Antoni Muntanyola.

—L'Ambrós Carrión, ab la tragedia *Epitalami*, acaba d'obtenir un èxit memorable. L'importancia de la obra y la atenció ab que pensem comentarla'ns priven avui de publicar-ne la crítica, casi enllestida com tenim la composició del número. Valguin aquestes paraules de disculpa y nostra felicitació per avensada.

—La funció d'homenatge a l'Albert Llanas tindrà lloc un dia de la setmana entrant. Les obres escullides son, com ja indicàvem *Don Gonzalo o l'orgull del gec* y *Perdiu per garsa*.

ROMEA

Heusaquí com escriuria el senyor Ramón Campmany, crític teatral de *La Tribuna*, si el drama *Entre ruinas* fos estrena del Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans:

«Faltaríamos gravemente a la verdad si, para ser consecuentes, consignáramos aquí que nos complace el camino que siguen los mal aconsejados autores del Sindicato. Después de *La creu*, *Entre ruinas*. A ese paso, señores míos, esto va a acabar muy mal.

»Y no será porque los títulos no se expliquen al contrario. Demasiado procuran los autores justificar las calamidades que anuncian. Lo que pasa es que con semejantes *sang y fetge*, ya pasados de moda, por fortuna, el público se da por satisfecho antes de probarlos y el teatro catalán vive en lamentable atraso.

»Tal vez los autores de *Entre ruinas* no se propusieron otra cosa al escribir el drama que conmover al auditorio durante un par de horas. Por lo que a nosotros particularmente se refiere, hemos de declarar que no lo consiguieron. No nos produjo emoción el drama, entre otras razones menos importantes, porque no la tiene. Hemos de consignar también, para que no se dude de nuestra imparcialidad, que no a todo el mundo le ocurre lo mismo. El domingo por la tarde, que es cuando nosotros asistimos a la representación del drama, algunos espectadores de buena fé aplaudían, pero eso era más a causa de las exageraciones de los cómicos que por las *filigranas* del diálogo, que son pocas y no todas de buen gusto.

»Ese es otro de los defectos del drama: que hay en el mismo trozos que tienen incluso cierto valor literario, en los que se mezclan verdaderos efectismos de mala ley.

»Otro: Tal vez algún crítico bromista (y aquí abundan) dirá a los autores que su obra se parece al teatro trasnochado del señor Echegaray. No lo crean los autores de *Entre ruinas*. Aquellos protagonistas de su obra se parecen tanto a los héroes de Echegaray como este a los señores Campmany y Giral.

»Lo único que se nota oyendo esas *Ruinas* es que sus autores se han preocupado más de ciertas lecturas que de observar, por cuenta y riesgo propios, determinadas particularidades de la vida que deseaban reflejar en el escenario. Inconvenientes de tener mucha me-

moria y un poco aletargado el espíritu de observación. También los críticos bromistas a que hicimos referencia, han hecho constar este detalle. Si los autores de *Entre ruinas* perdieran en absoluto la memoria y quisieran enterarse de veras de lo que es la vida (antes de llevarla al teatro) tal vez no tardarían mucho en hacer algo más sustancioso que su última obra, porque hay en ellos, en defecto de otras cualidades, un gran deseo de hacer algo de provecho.

»Pero yo he de repetirles el consejo que podía haberles dado a raíz del estreno de *La barcelonina*. Olviden todo lo que han leído y traten de averiguar como deben construirse las obras teatrales. Si ya lo han hecho y no pueden producir nada más sólido que esas *Ruinas*, lo mejor será que renuncien a la mano de doña Leonor.

»La compañía del Sindicato interpretó la obra con cariño, aunque el resultado no correspondiera, por lo general, a ese buen deseo. Verdad es que el drama no es de cómoda interpretación. Hay que decirlo todo con la mejor intención del mundo...

R. C.»

—Totes les companyies dramàtiques castellanes tributaren dijous una funció d'homenatge a en Benavente. La d'aquest teatre escullí les comedies en dos actes *La losa de los sueños* y *Amor de amor*. En abdues obres foren molt aplaudits tots els artistes y festejat l'autor.

NOVETATS

La reproducció del popular drama den Zorrilla *El Zapatero y el Rey* ha constituït un nou triomf per don Ricardo Calvo y la seva companyia.

La funció en honor den Benavente, posant *Los intereses creados*, fou digne de l'homenatge per l'afecte y acert ab que els comedians interpretaren l'obra qu'es, indiscutiblement, la més hermosa del extens repertori del notabilíssim autor castellà.

Segueixen els preparatius pera posar en escena *Romeo y Julieta* de Shakespeare. Sembla, per les noves que'ns arriben, tractarse de un gran aconeximent artístic. No sols per la fè y constància ab que els comedians estudien la obra y fort interès ab que en Calvo s'hi espera, sinó pel compte, mirament y riquesa ab que's projecta presentar la tragedia.

Romeo y Julieta serà posat en escena sense mutilacions ni arranjaments: tal com l'autor escrigué l'obra. L'inconvenient dels canvis de decoració constants, serà salvat gracies a una ben entesa disposició del escenògraf. Pinta el decorat l'Olaguer Junyent. El qual, prenent peu de una innovació que vegé a París, aplicada a la mateixa obra, ha realitzat la tasca de manera que lo brillant de l'espectacle concordi ab una natural y ben entesa facilitat de interpretar la tragedia sense les infinites interrupcions que'l cambi de llocs d'acció imposaria.

Els que coneixen punt per punt el nou sistema, n'esperen maravelles y una gran acceptació. La curiositat, doncs, ja està desperta y —per totes les circumstancies que hem enumerat,— aquesta devota y faustuosa reproducció de *Romeo y Julieta* promet cridar l'atenció del públic.

Probablement l'obra serà estrenada dintre la primera quincena de Desembre.

ELDORADO

Mas fuerte que el amor, drama en quatre actes y l'esbòs de comedia *El último minué* foren les obres ab

que la companyia d'aquest teatre contribuï a l'homenatge Benavente. No cal dir com foren aplaudides aquestes produccions que el senyor Villagómez presenta, interpreta y dirigeix ab entusiasme d'enamorat.

Divendres degué estrenarse la comedia en quatre actes original de Alfred Sutro, traducció directa de l'anglès per Alexandre P. Maristany, *Las murallas de Jericó*.

Ja'n direm alguna cosa en el número pròxim.

CIRCOL DE SANS

En les dugues representacions que la companyia d'en Pep Pubill donà en aquest teatre, posaren en escena les celebrades obres del eminent Rusiñol *Els savis de Vilatrista* y *La bona gent*, dedicada aquesta darrera al Sindicat d'Autors Catalans en extraordinària funció qu'es vegé sumament concorreguda.

Els artistes rivalisaren tots en son treball, distingintse en primer lloc les senyores Roca y Martí, ab una interpretació cuidada, lo qual demostrà que sentien intensament son comès.

Els actors, correctes, com tenen ja per costum, detallant sobriament les escenes més culminants el director senyor Pubill junt ab els companys Capdevila, Cabruja, Calvo, Puigventós, Fernandez y Hoces.

Per final posaren *La Santa*, d'en Martí Gíol, que, com les demès, fou forsa aplaudida.

Fervorosa

Trenant, tots dos abtes, les gloses més velles
—esparces selectes d'un temps anyorat—
l'insomni de l'hora te clou les parpelles
y et quedes dormida ab el cap mitg-tombat.

Llavors admiro tes formes tan belles
d'angusta candència, qu'em deixa ubriagat,
y oblidó dels versos les suaus maravelles
gelós de la ditja qu'em bresa encisat.

Somrius talaquera, tal volta somniosa,
creiente felissa y ensemps desitjosa
d'una ampla abraçada y uns llavis fervents,

Y alhora et desperties, inquieta, astorada,
sobtante la ditja, la gloria somniada:
mos braços d'atleta y mos besos ardents!...

J. VIVES Y BORRELL

• SOCIETATS RECREATIVES •

Agrupació «Flors de Cingle»

Gros fou l'èxit alcançat en les funcions que's posaren en escena'l passat diumenge, les quals foren la farsa en un acte, den Rusiñol, *El triomf de la carn*, obra en la que la senyoreta Puig s'hi distingí notablement, mol ben secundada pel senyor Zarzuelo y demés parts de la companyia.

Després se representà el drama en un acte de Iglesias, *Lladres*, y la comedia també en un acte den Martí Gíol, *La santa*, que sigueren lluidament interpretades per les senyoretes Puig y Camps y els senyors Zarzuelo, Cardona, Oriol, Bachs, Ninou, Grapell, Puig y Royas.

Els aplaudiments que reberen del nombrós públic que omplia de gom a gom l'espaiosa sala d'actes de dit Ateneu, foren proba palesa de la viva satisfacció que casuà a l'auditori el treball arrodonit de tots els artistes y sobre tot de la senyoreta Puig y del senyor Zarzuelo, als qui cal encoratjar y felicitar coralment.

Ateneu obrer del districte II

Diumenge passat l'elenc que ab tan encert dirigeix el senyor Boquet posà en escena'l drama den Vilaregut *Aniversari*.

Les senyores Ceballos y Vidal estigueren bé ab sos papers de «Quiteria» y «Justa» com aixis mateix la senyora Duràn ab el paper de «Carme» que'l feu admirablement.

Els senyors Boquet, Fàbregas, Simó, Deví, Carol y Gost, estigueren també justos en sos respectius papers, sobressortint el senyor Gost ab el paper de «Mossèn Llorens».

L'obra fou escoltada ab verdader interès. El senyor Torres, brodà'l difícil paper d'«Escabellat».

Per pessa representaren *El marit de la difunta*, en substitució de *Vint anys després*, la qual tingué de suspendres per indisposició d'un dels intèrprets.

Foment Andreuenc

(Sant Andreu)

Continuen els dimecres artístics en aquest coliseu, a càrrec de la companyia Pubill-Roca.

De totes les funcions donades, aquesta ha estat la que menys ha complascut. Notàrem que en *Gent d'ara* alguna part estigué desorientada un xic massa. No obstant y això la concurrencia rigué de bon gust.

Se representà també l'adaptació *Tot cor*, que agradà molt.

Natura

Pera demà, diumenge, s'anuncia el benefici dels aficionats Claudi Domènech y Ferràn Ramón, representantse les obres catalanes *L'hereu Escampa* y *Consell de*

casada, (estrena, en un acte, de S. Garriga Antoja.)

C. N. R. (Gracia)

Diumenge, dia 17, se representà *Don Gonzal o l'orgull dal gec*, a càrrec del elenc d'aficionats que encapsalen els senyors Fuster y Aviñó.

Fou ben executat en general.

Unió Ll. del districte VII

El dia 17, el quadro d'aficionats que dirigeix en Ricart Palmerola, posà en escena el drama den Puig y Ferreter *El gran Aleix*, representat ab justesa per les senyores Guart y Buxadós y els senyors Ferrer, Cullell, Rufart, etc.

Després la senyoreta Buxadós y el senyor Ferrer executaren el diàlec *La darrera disbauxa*.

DE NOSTRES "CORRESPONSALS"

Sabadell.—«Circol Tradicionalista.» El diumenge passat representaren la comedia *El setè no furtaràs*, que tingué una interpretació molt ajustada pels senyors Boada, Gambús, Company y els nois Virgili, Crespi y Breda.

Acabà la funció ab la sarsuela *L'allotjat* quina execució deixà molt que desitjar per manca d'ensaios.

«Centre Sabadellenc» (Gelats). El diumenge *Les eures del mas*, prenent part en el despenyo els senyors Codina, Rabasó, Martí (Josep), Gatell, Cauhé, Martí (Joan), y Pelegrí (pare y fill) sens desmerèixer la senyora Eusebia Calvo.

També han representat les obres, *Un beneit del cabàs* y *La conquesta del papà*.

«Academia Catòlica.» S'estàn donant els últims ensaios d'una bonica comedia den Baró, ab la qual tindrà lloc la inauguració de la present temporada, a càrrec de la molt distingida secció dramàtica de la mateixa Academia que ab tant bon acert dirigeixen els veterans, Tomàs Penalva y Esteve Trullàs.

Sampedor.—Al Teatre Nou, el dia 3 va actuarhi una companyia d'aficionats, representant les obres *Cria corbs*, *Jugar a casats* y *La maniàtica*.

Vilassar de Dalt.—La companyia Terradas-Casas, el dia 10, en el «Vilassanès» va executar el drama d'Iglesias *Foc Nou*, y el quadro en un acte, den Martí Gíol, *La Santa*.

Manresa.—«A la Joventut Carlina» el dia 17 se posà en escena el drama en tres actes, den Boquet, *Els masells* y la pessa den Saltiveri *L'últim anglès*.

L'execució, a càrrec del elenc de la casa, acceptable.

En la «Joventut Radical» s'han repre-

sentat les guinyolades *L'enginyer nou* y *Grapa de ferro* y els sainets *Mala dónes* y *En Joan Trapells*.

Vilanova y Geltrú.—Durant els dies de fira, ha actuat en els teatres «Apolo y Bosc» la gentil transformistes «La Centella», qui representà el monòlec de Cantò *La meua guardiola* demostrant esser una artista consumada brodant el tipo de detalls, metisant lo còmic y sentimental ab art esquisit.

El nombrós auditori, premià son treball, obligantla a presentarse repetides voltes en escena.

Reus.—«Fraternitat R. Radical.» *Els visionaris*, drama politic social den Pous y Pagès, siugué'l que esculli pel dia 17, l'intelligent aficionat, director del quadro de la casa, senyor Cubells, el qual feu un «Salvador» acertat d'intonació, sens decaure un solt moment. La senyora Miró'l secundà y en l'escena final del tercer acte tingué moments felissos. En Baqué, l'Aguadè en Manresa, en Brunet y la nena Aguiló (que per primer cop trepitjave les taules) estigueren discrets, aixecantse en honor de tots la cortino infinitat de vegades.

«Patronat del Obrer.» En la tarda del mateix dia representaren el drama en tres actes, *Mala aranya* y el monòlec *Les penes d'un casat*.

«Centre Tradicionalista.» El dia 10, del corrent la secció del *requetè* posà en escena'l drama d'en P. Boquet, *Com les olives*, prenent part en son despenyo els senyors Bassora, Lentes, Cort, Arbònès, Espasa y altres, sortint un conjunt bastant arrodonit.

«Centre R. R. Autonomista.» L'obra

que més gran interès ha despertat entre 'ls concurrents d'aquesta societat, fou la presentada diumenge passat, *Terra baixa*.

El senyor Riba, en el «Manelic» estigué acertat sortint aïrós en les escenes més notables de l'obra. La senyora Galtés, fou tot lo que ses facultats li permetien. Bé'l senyor Sagalà, en el Sabastià, com també en Montagut, en l'«Avi Tomàs.» La «Pepa,» per la senyoreta Novials, fou ben encarnada; la nena Sagalà treballà ab dalit en la «Nuri,» pero flaquejà per manca de forces.

Els demés personatges feren tot quant pogueren pera sortir aïrosos de son compromís; eren aquets, els senyor Cabré, Gabiñau (E) Tondo, Clotet y Guasa.

En resum: aixís com en la passada unció es feren acreadors a censures, ara mereixen elogis. Creiem que d'avui en endavant seguiran fentho aixís.

«Patronat del Obrer.» En la tarda del mateix dia representaren les comedies *Rucs valents y valents rucs*, *Un mort resucitat* y la sarsuela *L'eclipse*, seguint despenyades pels joves Roig, Gonzalez, Ramón Viscarues y altres.

Badalona.—«Centre Badaloní» Grans y justificats son els èxits que la companyia Terradas-Casas ve obtenint ab fes obres que periòdicament representa en el hermós teatre d'aquest centre. En a execució de l'obra *La Mare Eterna* del tlgasi Iglesias, que representaren el diumenge prop passat, la senyora Rovira y els senyors Casas y Gili estigueren admirables y molt bé y ab els tipus ben dibuixats els senyors Bové, Caballé, Gell y Giró. Per fi de festa la senyora Roira y el senyor Casas recitaren el diàlec *Un cop de telas*, ab molta justesa y molt ben jugat.

«Unió F. N. R.» L'Estol Artístic, de aquest centre, dirigit per en Tomàs Guardia, el diumenge passat posà en escena la tragedia de Angel Guimerà *Mar a Cel* que fou executada ab molta justesa per part de la senyoreta Fornés y dels senyors Bosch, Carbó, Guardia, Fugas, Mateu, Lladó, Serrat, Sitjes, Gurgui y Gorgi. Per fi de festa representaren la comedia en un acte den Eduard Vidal Valenciano *Tal hi va qui no s'ho creu*, fent passar un bon rato a la concurrencia.

«Gent Nova» L'obra escullida pera'ls aficionats de la casa pera representarla com a primera de temporada fou la traducció *La Verge Boja*, que fou executada ab molt bon acort, el diumenge passat, per part de les senyores Guardia, Matas y Guerra y dels senyors Gili, Giró, Bonè, Cardona y Dedó. *El Pintor de Miracles* que posaren per fi de festa tingué una execució justíssima per part de tots y particularment del senyor Costa, encarregat del protagonista.

«Centre de Ntra. Senyora de Montserrat» El diumenge prop-passat el grup dramàtic, d'aquest centre representà *L'Agricultor de Chicago y Flors y Violes*.

En la primera l'execució no arribà, en conjunt, a la altura de les que ab tant

acort venen representant els joves de la casa. Ab tot cal fer menció del senyor Leandro que estigué justísim. En la segona, fou molt bona y acabada cumplint com a bons tots quants hi prengueren part y foren les senyores Ferrandiz, Mesures (A) y senyors Foncuberta, Abel, Casalt, Serricabras y Puig.

Vilasar de Dalt.—L'elenc de la casa representà *Pescadors, Pobra mare y L'Oncle Geroni* ab una execució regular, car s'hi notava falta d'ensais: cal solament esmentar els novells artistes Graupera, Galcerán, Planes, Prat, Roca, Español, Piferrer, Llorens, Coll, Gonzalez y el xamós nen Colomer.

La concurrencia restà satisfeta de la festa.

Areys de munt.—«Unió Arenyenca.» El dia 11, una companyia d'aficionats, encapçalada pels senyors Guibert, y Pallach, y cooperanthi les senyores Montserrat Foura, Aurelia Borralleres y Antonia Fornés, donaren una representació del drama den Rusiñol *La Mare*, portantse molt bé en la protagonista la senyora Faura y fent també dignament sos papers les demés dames.

El senyor Pallach, en l'«Albert» se feu aplaudir. Secundaren ab acort els senyors Gubert, Pla, March, Soler, Forts, Alsina y Ferrer. Per fi de festa *El carro del vi*, que fou ben executat en general.

«Saló familiar.» Una companyia dirigida per en Jaume Cabré, de la que'n formen part els actors Garcia, Robles, Ballera, Pons, Alonso, (J.) Valenti, Hoces y les actrius Josefina, Roca y Vendrell, Fernandes, Sabater, Julià, y Vendrell, (M.) el dia 11, representaren el drama d'Iglesias, *Foc Nou*, que fou ben posat y representat ab forsa cura, per lo que'l públic va restarne agraït.

Acabà la funció ab la pessa *En Pau de les calces curtes*, que sortí arrodonida.

El dia 12, aquesta mateixa companyia posà en escena *La filla del mar* den Guimerà, que fou executada acortadament per les senyores Roca, Fernandez y Vendrell y els senyors Cabré, Garcia, Valenti, Pons Alonso y Hoces.

Per pessa, *El carro del vi*, ab execució també bona.

Súria.—«Teatre Principal» El diumenge dia 10, vàrem tenir el goig de veure per un quadro d'aficionats manresans dirigits per un tal Martí Dalmau, el drama en tres actes *Lo misteriós Jimmy Samson*.

L'execució, donada la categoria dels actors, va sortir bastant ajustada per part de tots, sobressortint en gran manera els senyors Bonjorn, Colldefor, Vives y Dalmau, encarregats respectivament dels papers d'Evans, Dich, Avery y Samson. La senyora Puigcerver, molt bé; l'altra senyora, flaqueja y insegura del paper. Les nenes, arrodonint el quadro, fent tot lo que pogueren.

L'obra agradà moltíssim, aplaudint el

nombrós públic que hi havia, al final de tots els actes.

Per pessa varen donarnos una carrincloneria que no mereix ni citarse, això y el no sapiguer el paper els actors, va ser causa que'l públic escoltés l'obra com qui sent ploure.

S'ha posat en estudi pels aficionats de la casa el drama en tres actes *Maria Rosa* d'en Guimerà y la comedia en dos actes d'en Coca *Gent d'ara*.

Hospitalet del Llobregat.—Diumenge prop-passat, galantment invitat per la Junta del «Teatre Catòlic», assistirem a una festa que donà en el seu saó-Teatre.

Dolguentnos molt el no poguer disposar d'espai pera parlarne detalladament, sols direm que les moltes poesies catalanes que s'hi recitaren y les diverses composicions musicals foren notablement aplaudides y principalment la «Sonata Patética» de Beethoven executada per la senyoreta Roseta Lara, y el discurs «Consideracions» del poeta Mossen Anton Taulet y Vilaplana.

Molta part de la nombrosa concurrencia demostrà ab persistent indiscreció que sofria una mena de mal que'n diuen «analfabetisme»

Properament y per una molt notable companyia d'actors, tindrà lloc en aquesta vila un verdader aconsegiment teatral, constituintne el principal interès la primera representació (prova d'estudi) del poema dramàtic en un acte y en vers *Terres Feudals*, original del jove y conegut convilatà A. Diví Pañella.

Vic.—«Catalunya Vella.» *La Dida y Un cop de teles* foren les obres posades en escena, dissabte passat, per la companyia que dirigeix en Claudi Tubau.

L'interpretació del drama d'en Pitarra, podia ser millor, vistes les qualitats que posseeixen els artistes que formen la companyia.

El diàlec, fou excelentment interpretat per la senyoreta Tubau y el senyor Tubau.

Sallent.—«Teatre Principal» El dia 17 una companyia d'aficionats manresans van representarnos la traducció *El Misterios Jimmy Samson* l'episodi còmic en un acte, den Salvador Bonavia, *El bon lladre*.

El públic va sortir content de les obres y de l'interpretació que s'hi donà.

NOVES Y COMENTARIS

Va ab aquest número el VIII plec (16 planes, format gran) de la producció

LO CAMPANAR DE PALMA

den Pitarra; y el III plec (16 planes, format nou) del drama en tres actes den Colomer y Fors

LA CREU

estrena del Sindicat d'Autors, ben rebuda pel públic

Aquest excés de material ens ha obligat, de moment, a suprimir lo que podríem dirne cobertes de la Revista. Ben entès, però, que tornarem a posarles així que's regularisi, acabada l'obra den Pitarra, el tamany de les planes que repartim de folletí.

Un'altra estrena del Sindicat d'Autors, gran éxit de premsa y públic, tindrem la satisfacció d'incloure en nostra Biblioteca. Se tracta de la farsa escènica en dos actes, prosa y vers de l'Antoni Muntanyola,

LA VICTORIA DELS CENT DÈU

qu'es representada a diari entre forts aplaudiments y esclats sorollosos de rialles. El caràcter original de la producció y les condicions que la fan propicia a una ràpida popularitat, ens animen a esperar que la elecció de *La Victoria dels cent dèu* complaurà tant als nostres lectors com ens satisfà a nosaltres la fortuna de poder-la oferir dintre la Biblioteca de LA ESCENA CATALANA.

□

Nostre número vinent contindrà folletí extraordinari, ja que les constants estrenes del Sindicat d'Autors, de voler oferirles ab oportunitat, ens apressen a acabar la obra den Pitarra que tenim en curs de publicació. Així, doncs, nostre número pròxim (que serà, per lo que respecte a folletins, verament extraordinari) acabarà de repartir (cobertes y tot) el drama den Pitarra *LO CAMPANAR DE PALMA*. No cal posar a la venda al preu de 20 cèntims l'exemplar. No cal aclarir que els nostres subscriptors el rebràn, com sempre, sense augment de preu.

□

El Sindicat d'Autors segueix rebent obres y més obres ab destí al Concurs Teatral que, com se recordarà, vàrem anunciar oportunament. Avui, contestant a varies preguntes dels interessats, afegirem les següents aclaracions:

I. Les obres deuen dirigir-se a la Administració del Gran Teatre Espanyol ab l'adreça: *Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans.—Concurs teatral*. Se'n lliurarà'l corresponent rebut.

II. Son més de 70 les obres fins avui rebudes, y la llista serà publicada així que acabi el temps d'admissió.

III. Les obres hauràn de ser entregades abans de les 8 del vespre del dia 30 del mes que som.

Creiem deixar satisfets, ab aquestes breus respostes categòriques, a nostres comunicants tant amables com nombrosos.

□

Heusaquí, resumides avui, les noves que hem rebua aquesta setmana de les Amèriques y que solem publicar, més detallades, en la secció corresponent.

De Buenos Aires diuen que la Jarque y en Domènec segueixen sa profitosa campanya al teatre «Variedades». Tres anys seguits fa que hi actuen, ab repertori molt extens. Sovint, nostres obres figuren en els cartells. Darrerament han posat en escena *Terra baixa* y *La morta* ab èxit extraordinari.

Ens escriuen de Lima ressenyant els triomfs sorollosos de l'Enric Borràs y una representació de *El místic* que ha redoblat entusiasmes.

Y de Mèjic ens participen la fundació de una agrupació, «Foment del teatre Català a Mèjic» destinada, com fa preveure el nom, a agermanar tots els catalans residents en aquell país y donar a conèixer, a la vegada, lo millor de nostres productors escènics. *Les joies de la Roser* fou l'obra escullida per la festa inaugural.

□

Ens comunica donya Carme Parreño que no es cert que ella formi part de la companyia Pubill, com així s'ha anunciat en els programes y en les ressenyes dels periòdics professionals.

Aquesta notable actriu sols va efectuarhi un *bolo* en la primera funció donada per la tal companyia, quedant desde aquell dia lliure de compromís.

Ho fem constar així per satisfacció de la interesada.

□

L'apreciable actor Joan Pubill ha ingressat en la companyia del Sindicat d'A. D. C.

Farà son debut en la nova obra de l'Avell Artís *La sagrada familia*, que ja ha comensat a ensajarse.

□

Pera les representacions de *La sagrada familia*, que s'estrenarà pròximament al nostre Teatre Català, han sigut justats tres actors, que son els senyors Puig, Sancho y Baduell, motivat per no haverhi prous actors en la companyia del Sindicat pera representar les figures que integren la nova producció del senyor Artís.

ELS SEGADORS DE POLONIA

EPISSODI EN UN ACTE Y EN VERS DE

JOSEP BURGAS

Preu: 50 cèntims.

La Escena Catalana

Revista Teatral.—Surt cada dissable

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Un trimestre. 2 pessetes.—Un any: 7'50 pessetes

NÚMERO SOLT: 15 cèntims.

Pago a la bestreta

Redacció y Administració: Plassa del Pi, 5.—Barcelona